

Locuina'ta Redactorului

si

Cancellari'a Redactionii

si in

Strat'a tragatoriului [Lő-
vésztona], Nr 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decatu numai de la corespun-
dinti regulari ai „Federationii.“
Articolii trimisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politic, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune :
Pre trei lune . . . 3 fl. v. 4
Pre siese lune . . . 6 „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „
Pentru Romanii :
Pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 „ 8 „ = 8 „ „
Pentru inseratiuni :
10 or. de linia, si 30 or. caos'a tim-
brale pentru fiescu-care publica-
tiune separatu. In loculu deschisu
20 or. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Reflessiuni

la articulu „Ce e de facutu“ allu Dlui Iosifu Hossu,
consil. supr. la curtea de comptabilitate.

— — — Quenam ista jocandi
Sae'ntia?

„D'in natur'a minoritatii ajunse la majoritate (potere) urmedia, ca supremati'a una-data cascigata cu tote mediulocele se o sustiena . . . Essemplu ni da istrori'a Ungariei, unde 700 de mii de privilegiati au domnit sute de anni preste 14 millione de poporu.“ De unde, dupa logic'a Dlui I. H. urmedia firesce, ca Rnii in Transsilvania „autonoma“ trebue se remana pururea sclavii minoritatii saso-magiare. Acestu argumentu ar' fi trecutu de forte geniale si nerestornabile innainte de 1848, dar' spiritulu timpului, in care D. I. H. nu vre se credia, l'a spulberatu de multu.

Minoritatile sustienu supremati'a loru cea nedrepta prin mediuloce silnice seu artificiali numai pana atunci, pana candu li succede a seduce pre conducatorii majoritatii. Asié au fostu pre timpulu feudalismului, candu fruntasii poporului s'a coalisatu in contra lui si prin legatur'a intereseloru communi s'a recrutatu continuu d'in sinulu lui. Preotulu, fiulu plugariului, intrandu in cast'a boieresca, eolipso au devenitu, prin interesse, coalisatulu boiermei de nascere si astfelu copesatoriulu poporului d'in allu caru' sinu au essise. Ostasiulu, fiulu poporului, intrandu in cast'a militaresca, adeca devenitu si ellu boieru, au devenitu totodata bratiulu cellu tare allu privilegiatoru coalisati spre apesarea poporului, adeca a fratiloru sei, d'in allu caroru a sinu essise. Insu-si carturariulu, essitu d'in opinca, devenia boieru si astfelu coajutoriu la calcarea bieteii opinca. Asié in evulu feudalismului intrudusu, de elementulu nemtiescu, in tote staturile Europene, se oprime'a poporulu, si totu asié in staturile poliglote se oprime'a natiuni mai multe de cãtra un'a prepotente, care prin mediuloce silnice si artificiali sciea se-si lege prin interesse communi pre fruntasii, adeca boierimea celloru late natiuni.

Istori'a Ungariei si a Transsilvaniei este matura ca nu altmintrea s'a tienutu poporulu in sclavla, decatu numai prin boierimea coalisata, si natiunile osebite numai prin coalisarea boiermei loru cu boierimea natiunii prepotente. Romanii, atatu in Ungaria catu si Transilvania, au avutu boierimea (nobilimea) loru, cu voevodi in frunte, carea era partasia poterii, pana candu boierimea natiunii prepotente i a absorbitu si prin acest'a au calcatu deplinu si natiunea d'in care faceau ei parte. Spiretulu libertatii au suflatu preste Europa la 1848. si sil'a rusfnata se dede inderetru, dar' nu si artificiele, aceste voru mai da de lucru si inca multu timpu daca voru fi multi la numeru omenii cu doctrine d'alle Dlui I. H., ca ci ce dice Dsa? nemica alt'a, decatu ca majoritatile se ajute elle inse-si minoritatii prepotente ca acest'a se-si pota sustiené supremati'a cea nedrepta. In fapta asié si este in Ungaria. Intieleginti'a (boierimea inteligente) a slovaciloru si nemtiloru ajuta magiarismulu sub pretestu de libertate constitutiunale, dar' intru adeveru pentru interesse materiali, spre a-si tiené supremati'a destulu de potente a supra natiuniloru d'in tierra. In Transilvania, dice D. I. H. romanii voru fi pururea sclavii magiaro-sasiloru, deci se alerge in Ungaria si se ajute magiariloru ca numai acesti-a se-i domnesca, se scape cellu putienu de sasi. Vedemu inse ca neci astu-felu nu scapa, ca-ci sasi remanu privilegiati si dupa uniune, vedi bine pre unu timpu, pana candu magiarismulu va deveni bine consolidatu, atunci inse ajutorii complici, cu doctrine d'alle Dlui H voru fi cei d'antaiu cari voru cere ca privilegiele sasiloru se incete, dupa ce au incetatu libertatea natiunale. Consiliulu ce D. I. H. da Rloru este consiliulu cellu ce dice „ecca foculu, sariti in apa, ca se scapati de ellu!“ Va se dica, ca se nu te pergiolesci inneca-te in apa. Multiamimu de suatu! Ellu este, ce e dreptu, preasimplu si pre a-usioru, noi inse vomu urmã pre alta calle, de si mai lunga si mai anevoiosa, dar' mai sigura d'a scapã de pergiolu, fara a ne arunca in mare.

D. I. H. ca se ne ingretiosiede de autonomi'a Transsilvaniei amintesc „nevitabilele suvenir“ d'in trecutu, cari dsa „le identifica“ cu autonomi'a tierrei. Cerculu vitiosu, d'in care D. I. H. nu pote essé, este ca incurca precum mai d'issessemu, autonomi'a tierrei cu tote peccatele feudalismului. Ce potu probã acelle citatiuni d'in Aprob. si Compil. in contra autonomiei Transsilvaniei? Nemica mai multu decatu aru poté probã in contra autonomiei si independentiei Romaniei, citatiuni de contracte de „vendiare si cumperare a tieraniloru romani“ de sub principii tierrei, nu fanarioti, ci romani de vitia si semencia, cari au illustratu numele romanu d. e. de sub omnia lui Michaiu Eroulu. In Romania inca, pre tempulu feudalismului „romanu“ era identicu cu sclavu si se vindea ca si tataru, ca si tiganu. (Vedi: Archiv'a Romaniei.) Natiunea domna era numai boierimea si asta nomenclatura s'a conservatu pana in diu'a de astadi. „Boeri“ sunt domnii si toti ciocoi, fiide greculeti, armeni, bulgari, etc. era „romani“ sunt plugarii, descendintii coloniiloru romane, fi de imperati. Diferenti'a intre atunci si acum inse este, ca nimene nu mai dice „natie boeresca“ ci se intre cu cu totii a se numi romani liberi, fi ai Romaniei libere.

„Care romanu cugetariu pote dori reinvierea autonomiei acellei tierre, alle carei staturi si orduri la 1791. au vrutu a pune sub cercetare criminale pre Bobu si Adamovicu (D. H. poteã citã inca si mai bine pre AE. Sava si altii batuti, persecutati, ucisi.) pentru ca au cutediatu a petitiunã?“ etc. Dar' in Ungaria, Canaanulu libertatoru constit. a D'alle, ore nu ne pune la bãbura, magiarismulu ajunsu la stapanire esclusiva? numai si numai pentru ca ceremu drepturi, ceremu restituirea autonomiei Transsilvaniei, — nu indurãmu pre tote dillele persecutiuni directe si indirecte, innapoiare, desconsiderare? etc. N'ai veditu Dta, cum doi deputati romani guvernamentali, trebuira se sentiesca pedeps'a cutediarii loru numai si numai pentru ca consciinti'a si sentimentulu de romani nu i-a lassatu a votã legea cea reactiunaria pentru organisarea municipieloru, creata de stapani nu numai in contra poporului in genere, ci si mai vertosu in contra natiunii nostre? Nu vedi Dta ce sila morale face magiarismulu despoticu consciintiei acelloru deputati romani cari se tienu de parti'a guvernamentale, ca d'insii se nu cute die a votã in contra legii (modificate) elect. d'in Transilvania, precum se va dovedi in scurtu? E bine, artificiozitate manopere a magiarismulu stapanitoriu, dupa cum am d'issu, si slabitiunea d'a se da legati, dupa doctrin'a D'alle, ce acesti frati condeputati o urmedia cu scrupulositate, este causa relleroru ce indurãmu si vedemu cu ochii nostri. Dar de ce se dau legati, de ce votedia? vei dice Dta. De ce? pentru ca doctrin'a autoritaria a D'alle i-au imbetatu si pre d'insii; pentru ca nu voru se scape d'in mana folosele momentane, ce da gratia stapanului serviloru fideli, — uitandu ca astfelu se facu complici peccatulu de lesa libertate si natiunalitate. — Dta inse in poterea doctrinei ce professedi, nu te vei incumetã in veci a dice „de ce se dau legati, de ce votedia?“ pentru ca Dta i-inveti chiaru a se da legati; — a nu se da legati, a nu votã, am d'issu o numai eu, cu scopu, de a illustrã doctrin'a D'alle. Dta conformu doctrinei funeste, ce tindi a propagã, ai dice si trebue se dici: „ajutati pre guvernamentali intru tote, ca-ci asié veti aflã mila la d'insii, apoi nu vedeti ca legea modificata este mai buna decatu cea de mai innainte; asta-di atãta, mane mai multu, fiti numai servi credinciosi, ce de ve veti opune, nemica nu veti capetã, ba vi-se va luã si ceea ce vi-se pare ca aveti.“ Adeca, passulu ce vomu face astadi, spre aservirea nostra, este garanti'a passiloru ulteriori, ce mane poimane vomu face, va trebui se facemu, spre indeplinirea servituti. Acest'a si nu alt'a este urmarea naturale a doctrinei D'alle. Dta, predicandu sclavagiulu individuale, predici sclavagiulu natiunale. Acest'a o vomu illustrã la punctulu unde culminedia doctrin'a autoritaria a D'alle. Aici urmandu firulu articulu, revenimu

la assertiunea, ca ce folosesce autonomi'a Transsilvaniei, candu aceea au fostu pururea impotente d'a se redica la valoare si ca numai un'a data au potutu esserce dreptulu d'a votã militi'a, era contributiunea neci una data! Acest'a e doctrin'a espirarii dreptului si D. H. a invetiatu-o pre candu hussariu era de a lui Bachu si o professedi si astadi totu hussariu, dar' mutatu nomine, adeca: gulerulu cellu de tinicheã in snore si pinteii magiarsci. — Ore Ungaria cea mai mare si mai potente decatu Transilvania, n'a patitu tota asié? Actele dietali alle Ungariei, ore nu sunt pline de gravamine de totu felulu, pentru infractiuni de drepturi autonomice alle tierrei? Urmedia de aici, ca Ungaria trebuiã se se lapede, ca de ciurma, de una autonomia si independentia, care prin uneltirile despotismulu devenisse pre unu timpu illusoria? Daca Ungaria ar' fi urmatu doctrin'a autoritaria ce Dl. Consiliariu supr. de comptabilitate consiledia asta di cu suprema pocitura de comptabilitate ca romanii Transsilvaniei se o urmedia, — unde ar' fi, ce ar' fi devenitu Ungaria? Dieu me indoescu daca ar' avé macaru curte supr. de comptabilitate, necum ministeriu independentu si autonomia mai mare decatu au avutu candu va sub totu timpulu domniei austriace. Drepturile autonomice nu se conserva prin abdicare, ci prin lupta vigorosa, indurandu chiaru si persecutiuni timpurarie pentru aperarea loru.

(Va urmã.)

Camer'a reprezentatoru Ungariei.

Siedinti'a de la 19. fauru, 1872.

Vice-presiedinte Bela Percezel deschide siedinti'a la 10 ore a. m. D'intre ministri sunt de facia: Lónyay si Kerkapoly.

Dupa verificarea proccusulu verbalu d'in siedinti'a precedentu, presiedinte anuncia mai multe petitiuni, cari se trecu la comisiunea petitiunaria.

Carolu Fabricius, avendu in vedere, ca paroculu protestantu d'in Tirnavia a publicatu in nr. 40 a. c. alu diuariulu „Pester Lloyd“ unu gravamenu contra preutmeii catolice de acolo; considerandu apoi, ca acestu gravamenu infranisce date, cari contienu violarea art. de lege 53 d'in 1868, si cari sunt merite a perturbã si nimici pacea confesionala in tierra — intreba pre ministrulu de cultu si instructiune publica, ca nu cum-va este aplecatu a ordonã investigatiune in acesta privintia si apoi a comunicã camerei despre resultatulu acestei investigatiuni seu eventualminte despre pedepsirea celoru vinovati?

Iuliu Györfly interpelleza pre ministrulu presiedinte, ca are d-sa cunoscintia despre impregiurarea, ca librariulu d'in Pest'a, Mauritiu Rãth, inca de vro-o patru-spre-diece d'ile incoce, vinda legea industriaria si de venatu sub titulu „editiune oficiale“, cu tote ca aceste legi n'au inca valorea de legi, de ora-ce nu sunt inca sanctiunuate de monarculu? Daca d-sa are cunoscintia despre acest'a, si daca intr'adeveru editiunile aceste sunt oficiale, apoi cugeta d-sa, ca este cuviintiosu si legalu a desconsiderã dreptulu monarculu si a vinda ca legi proiectele de legi nesanc-tiunuate? — Mai departe interpellantele observa, ca proiectulu de lege industriaru este tradusu si se vinda si in limba germana, cu tote ca traducerea este preste totu rea, ba unele passagie sunt chiaru falsificate seu lasate afara cu totulu, dreptu aceea dsa intreba pre ministrulu-presiedinte, ca ingrigesce-se de autenticitatea traduceriloru oficiale? daca da, apoi asta-data pentru ce a trecutu cu vederea acesta detorintia?

Carolu Bobory inca interpelleza pre ministrulu de justitia in privintia introducerii legiloru magiare in Transsilvania Interpellatiunile se voru presintã ministriloru concerninti.

Camer'a trece apoi la ordinea dilei: continuarea debaterii a supra afacerii banci.

Eduardu Horn critica proiectulu de resolutiune alu lui Tréfort si polemizeza contra lui Wahrmann, desfasiura apoi unu planu financiaru despre modulu cum s'ar poté regulã afacerea valutei si, in fine, dice, ca camer'a nu si-ar poté mai bine incoronã activitatea sa de trei ani, decatu prin acceptarea acestui planu, care si-va aduce binecventarea sa asupra tierrei.

Ministrulu presiedinte intrerumpe desbaterea si presin-

ta proiectele de legi sanctionate de Majest. sa, si anume legea de venatu si despre spesele pentru administratiunea juridictionilor pre 1872.

Proiectele de legi se publica si se tramita apoi camerei magnatilor spre acelu-a-si scopu.

Dupa acesta intrerumpere camera trece era-si la desbaterea afacerii bancii, la care obiectu mai vorbescu Massimil. Falk, Davidlu I r á n y i, Mauritiu J ó k a i si Tadeu Prileszky, si cu acést'a.

Siedint'a se redica la 2 ore d. m.

Siedint'a de la 20. fauru, 1872.

Vice-presedintele Bela Perczel deschide siedint'a la 10 ore a. m. Guvernulu a fostu reprezentatu prin ministrii: Kerkapoly, Lónyay, Pauler, Szlavy si Bittó.

Se verifica procesulu verbalu alu siedintei precedente. Presedintele anuncia una petitiune privata, carea se trece la comisiunea petitiunaria d'impreuna cu petitiunile prezentate de deputatii I. Ronay, C. P. Szatmáry si Jul. Gyórfy.

Carolul Bobory interpelleza pre ministrulu de justitia in privint'a unui punctu d'in instructiunea, ce a datu-o tribunaleloru de prim'a instantia. — Se va comunica ministrulu concerninte.

Ernestu Simonyi reclama socotelele finale nedistribuite inca cari sunt puse degiá la ordinea díllej, dar nu se afla in manile deputatiloru. — Presedintele i deslucesece, ca nu socotelele finale sunt puse la ordinea díllej, ci numai cestiunea, ce are se se intemple cu ele.

Dupa ace'a camera trece la ordinea díllej si continua desbaterea generale a supra bancii.

Ign. Helfy vede causa calamitatiloru financiarie d'in Ungaria in impacatiunea d'in 1867. Oratorele privesece in conduit'a actuala a guvernului si a partitei drepte nesuint'a d'a crea una noua afacere comuna. In fine critica propunerile deputatiloru Ghyczy si Tréfort si recomanda camerei acceptarea votului separat alu comisiunii de ancheta, pesintatu prin Ernestu Simonyi. — Ne mai fiindu in scrisu neci unu oratore, ieu cuventulu finale propunetorii, Ernestu Simonyi, Col. Ghyczy si Tréfort, apanandu-si fia-care propunerea sa.

Dupa ace'a vorbesce a luá cuventulu ministrulu presedinte Lónyay, dar' fiindu tempulu inaintatu,

Siedint'a se inchiaia la 2 ore d. m.

Logosiu, 1/13 februaru, 1872.

Stimate Dle Redactore! De-si sciu forte bine, ca de regula replic'a in ori ce cestiune polemica, mai vertosu personala, ar' fi de a se indrepta la acea foia, in carea a aparutu ataculu: totu-si fiindu-ca articulu la care voiescu se raspundu, a essitu in „Albin'a," in Loculu deschisu, prin urmare in unu locu forte supusitu, si inca introdusu d'in partea on. Redactiunii a „Alb.“ cu acea, ca e unu articulu memorabile, eu avendu ore-si-care tema, ca responsulu mea nu va fi primitu in acea foia, cu atatu mai vertosu, ca on. Red. neci cu unu cuventu nu ni da acesta sperantia: se-mi permitia me adresá la Stim. Dni'a Ta cu acea rogare, ca se aibi bunetate a publica responsulu meu in pretiuit'a foia a Dniei Tale, fia in locu deschisu seu inchisu, mie mi este totu un'a *)

Acestu articulu memorabile alu loculu deschisu d'in „Alb.“ an. 1872 Nr. 8, — de care credu ca vei fi datu si Dni'a Ta — suna despre „Testamentulu lui Iova Popovicu.“ — Bine e! Ast'a ar' face nemicu. Candu am cetitu titulu, si dupa acea am cautatu la subscriere „Unu nepotu," am cugetatu, ca celu multu se face vorb'a despre validitatea seu nevaliditatea acelu testamentu. Fia-care omu in lume pote se discuta asupra validitatii seu nevaliditatii unui documentu ca acestu-a, cu atatu mai vertosu „unu nepotu," pre care trebuie se lu dora ca in acelu testamentu neci poména nu s'a facutu despre elu.

Inse cufundandu-me in cetirea acelu articulu, vedui numai decatu ca scopulu lui e de totu altulu. Unu scopu majestaticu infernale! — Infernale? Me rogu, acestu terminu si alti termini de acestu calibru i-am invetiatu chiaru d'in articulu amintitu. Scopulu acelu articulu nu e neci mai pucinu, neci mai multu, decatu a inferá inaintea publiculu romanu, adeca acelu-a, care cetesce „Albin'a," atatu pre ordinariatulu, catu si pre Capitulari d'in Logosiu de insielatori, de jafuitori, de intriganti iesuitici, de machinatori egoistici, cari pre Iova Popovicu l'au impresuratu si coplesttu, ca se faca testamentulu cunoscutu, cu scopu, ca d'insii se rapesece averea d'in man'a nepotiloru, se mance totu si se se ingrasie.**)

*) Fiindu ca cestiunea este de interessu publicu si de mare importantia, damu locu acestui articulu in tota estindearea lui. Red.

**) Rogu pre D. nepotu a reflectá ca acelu-a care a insocitu pre Iova la Marienbad, l'a insocitu chiaru la pofta lui, si ca acelu-a n'a fostu unu parinte Canonicu, ci unu simplu secretariu diocesanu; apoi ce amintesce Dni'a lui in modu satiricu despre mangaiarea purgatoriului, nu e alta decatu o insultare a confesiunii carea Iova Popovicu o a primitu de a sa propria de buna voia. Cr.

Eu, dupa prim'a cetire a articolului, am statu nimitu, si nu seiam cum se-mi esplicu logia acést'a? — Pentru ca vedi, daca testamentulu spre norocirea consangeniilor, cum dice d. nepotu, e ilegalu, daca prevedint'a n'a voitu asta si ce'a, atunci cugetu ca e forte bine pentru consangeni, apoi pentru-ce nu ni dau noe pace? — Eh! dara noi santii parinti d'iu Logosiu totu-si amu intrigatu, amu machinatu, amu voitu se jafuim, se rapim averea! — Sermani intriganti, sermanijesuiti, sermanijafuitori ce suntemu, daca noi n'am fostu in stare a indupleca de tempuriu pre „bietulu betranu“, „omu bunu, simplu si credulu“, ca se-si preveda testamentulu cu formalitatile esterne prescise prin lege!

Numai medítandu si mai afundu asupra logicej acetui-a a Dni nepotu, dadui de chias lucrulu si strigai: Eureka! — Mi se pare ca pre langa tota ilegalitatea pretinsa a testamentulu, Dni'a loru totu-si au ficia, ca altii, cei mai competenti, nu lu voru afla de totu ilegale, nu pentru-ca dora famosulu Episcopu ar' poté influentiá organele justitiei, — asta presupunere a priori credu, ca scaunele judetia ale tiereti nu o voru afla premagulatoria pentru sine, ci pentru-ca subversidia totu-si aici unele mominte, cari ierta disput'a pro si contra.

Disei dara, ca Dni'a loru porta ore-si care frica, si pentru acést'a apeléda la opiniunea publica, vrendu se o cascade acést'a in partea sa, si totu odata a eserce de tempuriu si ore-si-care presiunea morala asupra tribunaleloru competente, macaru si cu infamarea si calumniarea altoru-a. Candu veni la acestu resultatu, cugetai intru mine: canta! canta! D. nepotu ni imputa noe cestoru-alti apucature iesuitice, malitose, infernali, si mi se pare ca noi suntemu avisati, a invetiá de la Dni'a Sa, totu odata mi adusei aminte de o anecdota vechia carea spre edificarea on. pupleu petitoriu voiu se o enarediu:

Unu bietu calugaru, in tempu de postu, i veni peccatosniu apetitu de a manca si ce-va de fruptu. Publice in monastire, ast'a nu se potu intempla, pentru-ca regulele disciplinare erau de totu aspre; ce facu dar' calugarulu? Avendu unu ou, — cu buna sema remasu d'in tempuri mai fericeite, — si neavendu focu in chilia, l'au pusu peccatele se incepa a-lu frige la caldura luminei ce ardea pre mesa. In acesta ocupatiune, seu mai bine experimentare naturala-filosofica, cum, cum nu, lu surprise superioare, — cum nu sciu fostu-a archimandritu seu numai egumeniu — si restindu-se spre elu, cum de cutéza a face astu-feliu de peccatu mare, si cine l'a invetiatu? — Sermanulu calugaru infricatu si incremenitu respunde, ca diavolulu l'a invetiatu. Eh! dara ce se vedi? diavolulu, care, precum se scie, la astu-feliu de ocaziuni mai totu-de-un'a e in apropiare, numei decatu est de sub patu, si desavua pre sermanulu calugaru, dicendu cátra superioarele: nu crede santi'a ta, nu l'am invetiatu eu, ci eu invetiá acum de la elu.

Acum eu nu intarescu ca D nepotu se fia chiaru calugaru, si noi santii parinti chiaru draci, de-si Dni'a lui, precum se vede, si-da truda a ne impodobi cu epitete si atribute dracesci: numai eu aflú, ca provestea se lovece minunatu la casulu nostru, pentru-ca eu d'in parte-mi in viet'a mea neci candu am avutu ocaziune a invetiá si a-mi apropiá — daca s'ar' prinde de mine — apucature mai iesuitice, mai infernali, mai diavolesci, decatu chiaru d'in articulu Dniei sale. Pentru ca intrebú pre ori si cine, ore este ce-va mai infernale, mai diabolicu, decatu pentru unu lucru, care nu este spre placerea nostra, a invinut pre unulu alu treilea, a-lu inferá de intrigante, de machinatoriu, de rapitoriu de avere, de vampiru, si ce mai sciu eu, fara inase a aduce cea mai mica dovéda, spre comprobarea asertiunii, ca acelu alu treilea intru adeveru le marita acestea titule onorifice, ci vorbindu numai asié in ventu si inca in o foia publica, spre a seduce opiniunea publica in contr'a personelor inferate, si in favorea sa propria, urmandu diavolesculu principiu: calumniare audacter, semper aliquid adhaerebit?

Inse mi se pare ca ar' fi tempulu a gata nu acestea reflexiuni generali si de a me apuca cu tota seriozitatea de refutarea celor afirmate in acelu articulu memorabile. Am cugetatu se comunicu articulu intregu, seu baremu pasagiile principiali d'in elu, apoi se le restornu de a ronu-dulu. Inse me temu, ca astu-feliu a-si ocupá pre multu spatiu d'in „Federatiune," si totu-odata a-si pre osteni si paciint'a on. cetitori; deci adu mai cu scopu a raspunde in cate-va puncte numerisate, — si asié va fi responsulu destulu de lungu, — cari totu odata voru servi si ca replica la invinuirile si afirmatiunile celea efronte ale articolulu. Asié dara:

1. Mai multi Logosieni, si nu numai santii parinti ai dui nepotu, sciu ca ide'a favorita a repausatulu Iova Popovicu, ba inca si a sociei sale, pana ce a traitu, a fostu de multu, a-si lasa partea cea mai mare a averei sale pentru fundatiuni pie, filantropice, si totu-odata natiunali. Ma se scie, ca repausat'a Ecaterina Popovicu, socia lui Iova, deosebitu se ocupá cu ide'a de a fundá unu institutu de fatie serace romane. Daca se va pofti, sum in stare a dovédi acést'a cu martori inca vii, nu numai prenti, ci si mireni. — Prin urmare n'a potutu se fia nemicu surprindietoriu nici pentru consangeni, nici pentru amici si cunoscutii repausatulu, daca in testamentulu seu, — de-si

neperfectu — a datu expresiunea acetui intentiuni a lui; cu atatu mai pucinu a potutu acesta impregiurare a dá ansa cui-va se afirma, ca repausatulu a fostu sedusu, intrigatu si asupritu prin cine-va, ori si cine se fia fostu acelu-a, — si ast'a cu atatu mai vertosu, pentru ca:

2. Iova Popovicu, dupa cum scie tota lumea, n'a avutu neci o ereditate de la parinti, neci unu ajutoriu de la nemuri, ci tota averea a cascadegatu-o cu sudorea si sirguint'a sa, avendu de base, pote fi, numai zestrea muierii, carea pre tempulu cuuniei loru s'a potutu urea la vro 3000 fl. valuta vienesa. — Prin urmare, a fostu volnicu si indreptatitu a dispune despre averea sa astu-feliu, ca se fructifice natiunei, si totu-odata se remana si numele lui nemuritoriu, ce'a ce nu s'ar' fi intemplatu neci decatu, daca averea sa ar' fi lasatu-o consangeniiloru laterali, cari, numerandu aici si rudeniele muierii, — carea d'in urma inca a fostu coacuisitrice — se urea la unu numeru atatu de mare, in catu impartindu-se averea intre ei, s'ar' fi stinsu si urma acelei averi, fara de a folosi ce-va natiunei, si fara de a folosi multu si consangeniiloru.

3. Repausatulu Iova Popovicu, fiindu inca in vietia, si-a implinitu detoiti'a sa si facia cu rudeniele sale laterali, si anume, — nea nintindu ajutoriele insemnate distribuite d'in candu in candu pre la nepoti, mai alesu cu ocaziunea visitarii loculu nascerei sale, si spesele considerabile, cari le-a portatu cu restaurarea si infrumsetiarea besericej d'in comuna sa natale, onorandu cu acést'a memorii parintiloru sei, — facia cu unii nepoti ai sei, pentru-ca totu Logosiu scie, ca i-a timentu si crescutu la sine cu spesele sale, si a pusu fundamentu pentru viitorulu loru, de care se bucura in prezentu. Alta intrebare este, ore cum au multumitu acesti nepoti pentru acesta binefacere? si ore contribuitu-an acetui-a cu sirguint'a si fidelitatea loru la immultirea averei repausatulu? Acea scie totu Logosiu, ca acelu-a care a contribuitu la acést'a, n'a fostu consangenu, ci a fostu unu strainu, domesticu fidelu, care aprobe de 40 ani a fostu atasiatu la acesta casa. Era in privint'a nepotiloru, daca asié voiu se isbescu si eu cu insulte in facia, pre usioru asié poté enumerá unele date cam siode, cari sunt cunoscute in Logosiu, inca d'in tempulu acelu-a, candu santii parinti nu erau inca pre aici, si neci ca visau se vina candu-va chiaru in calitatea acést'a la Logosiu. — Si cu tote ca

4. Scrietoriulu acestoru-a, — care intre multe alto slabitiuni ale sale, are si ace'a un'a, ca nu cam scie minti, si care o unulu dintre acei-a, cari se potu lauda cu amicitia si increderea continua, neintrupta a repausatulu, — asigura cu tota seriozitatea pre D. nepotu d'in Brasiovu, ca d'insulu d'impreuna cu famosulu si vampirulu de Episcopu, — precum nu ve sfiiti a-lu poreci, — pre atunci secretariu diocesanu, in anulu 1870 cu acea ocaziune, candu Iova Popovicu si-a descoperitu cu gur'a inaintea loru vointia sa cea d'in urma, l'au rogatu, l'au provocatu, ba potu se dicu, l'au fortiatu pre repausatulu, ca se nu se uite neci de nemurile sale, la ce betranulu a respunsu: „li-am datu, i-am ajutoratu destulu in viet'a mea, acum nu mai au ce se ascepte de la mine.“ — Presupunu de pre unulu ca acelu-a, care scie se publice astu-feliu de pamflete frumosa, ca va dice la acestea: nu credu, tote sunt numai flecari, mintiuni. Inse in adeveru, neci ca le descoperu acestea de dragulu domniei sale, ci mai multu pentru a informá opiniunea publica, carea dni'a sa tinde in unu modu atatu de infam a o seduce in defavorulu nostru. — Apoi afirmatiunea mea de susu, la tota intemplantu, are atatu valoare ca si afirmatiunea Dni nepotu, ca Iova Popovicu in Brasiovu ar' fi disu ca: i s'ar' fi intinsu curse periculoase de cátra santii parinti d'in Logosiu, ce'a ce eu, cu permissiunea dui nepotu, nu credu se fia disu betranulu, si n'a potutu se dice, pentru ca elu insu-si scie forte bine, ca n'a fostu asié.

(Finea va urmá.)

D'in nordulu Transilvaniei.

Credemu ca este inca in memoria prospera correspondint'a publicata in „Federat.“ nr. 124 si „Gaz. Trans.“ nr. 95—96 a. tr. sub titlu „Fapte ilegale si scandalose.“ Aceste descoperiri nu se facuse, pre cum li placea unoru-a a a crede, cu scopu de a compromite pre eroulu aceluor fapte, — ci cu scopu de a trage opiniunea celorlu competenti a supra aceluor fapte, si prin acést'a a li pune capetu — prin alegerea nimerita de jude procesuale in cerculu Lapsiului, ca asié se fia asicurata macaru person'a si averea individuale, daca nu-i sunt asicurate alte celea.

Inse dorere! cu tote ca acele fapte erau cunoscute comitelu supremu inainte de alegere, si in diu'a alegerei intregu comitetulu cottsenu, totu-si eroulu aceluor fapte, care, dupa lege, nice in candidatiune nu poté veni, fu alesu de jude procesuale in cerc. Lapsiului, póte in semnu de recunoscintia pentru-ca a comisu acele ilegalitati! O tempora! o mores!

Dara se trecemu la obiectu. Finindu-se alegerile de ampoiati, si rentornandu fia-care a casa liniscitu in cunoscintia ca a facutu catu an potutu, — o clica magiara d'in giurulu Lapsiului a inceputu a buena prin diariulu mag. „Kolozsvári Közlöny“ nr. 8, 9 si 12 d'in a. cur. scortuire si mintiuni grosolanu demne de pseudonimulu „Dokai“ si „Sokan“ cari le-au scrisu, asupra romaniloru d'in

cercu in specie, si a romanilor in genere, iedicandu pre eroulu faptelor scandaloase si ilegale pâna la alu trellea ceriu.

Asié in nr. 8 alu numitului diariu se dice: „câ abie a sositu realeulu jude a casa in 31. dec. tr., si in demaneti'a anului nou fu intempnatu de o multime de corporatiuni — de la directiunea montanistica — d'in Baiuti, Strimbulu si Podu-Rioiei, apoi de reprezentantii a 25 comune rom. si 2. com. mag. gratulandu-i si esprimendu-si parerea de reu facia cu I. Muresianu si cu diurnalistic'a romana, care a fostu asié de neloiala câ a atacatu onorea bunului loru stapanu in publicu, etc.

In câtu se atinge de acésta lauda, dicemu numai atâta, câ tote aceste sunt mintiuni mari si neadeveruri de cari se scarbesce totu omulu cu caracteru.

Mai are pseudonimulu „Dokai“ in nr. 8 unu pasagiu forte interesantu, unde dice: „Acum odata o spunem verde, Muresianu si Romanu nici prin una fictiune nu voru poté pune fundamentu la unu imperiu romanu in cerculu Lapusiului (aici intielege „Dokai“ scôl'a pincipale romana ce jace in centrulu pietiei d'in Lapusiu-ung.) pâna candu va fi Molnár Sándor jude procesuale, — si câ pâna va fi Molnár jude in cerculu Lapusiului va domni parti'a drepta-guvernamentale,“ etc.

Te rogâmu, Dle Dokai, ce vrei cu aceste frase? séu dóra D.Ta voiesci câ romanitatea acestui cercu, ce stâ d'in 25 comune curatu romane si numai 2. magiare, sé o cutropesci, séu sé o prefaci in magiara? puneti „off'a in cuiu si te indetulesce cu ce ai! In câtu se atinge de acea parte a asertiunii D.tale, ti dicemu numai atâta, câ ai datu unu testimoniu de paupertate inteligentiei magiare d'in acestu cercu, candu ai dîsu, câ pâna candu va fi Molnár jude, pâna atunci tote se voru intemplantu dupa placulu si voia lui.

Noi d'in parte-ne asicurâmu pre „Dokai“ si pre on. publicu, cum-câ in cerculu Lapusiului nu Molnár sustiene parti'a guvernamentale, ci pasivitatea inteligentiei romane, care conformu conclusului de la Mercuri-a nu multu si-a sfarimatu capulu cu alegerea de deputatu, si astfelu a datu cursu liberu lui Molnár, care si-a strinsu, la alegerile trecute, o ciurda de venetici de pre la stémpuri, si totu atâtea gure-cascate sdrentiuose si betîve fara vétra, casa si mesa, cu cari a triumfatu; prin urmare se insiela forte tare corifeii partiiei deachiane, candu credu câ in acestu omu au unu spriginu asié mare; — vomu vedé noi si guvernamentalii câtu de curundu, unde jace increderea si poterea, câ-ci cu mintiun'a poti prandi, dara de cinatu — ba!

Inainte de ce amu trece la mistificatiunile scrise totu d'in Lapusiu in nr. 9 de „Sokan“, observâmu, câ scrietoriulu are forte mare placere in schimbarea numelui, de-ora-ce in nr. 8. aparâ sub falsulu „Dokai“, éra in nr. 9. si 12 se ivesce cu numele „Sokan“, — se pare câ acésta datu na si-au insusitu-o inca d'in tenerele sale, candu — dupa-ce parasi cubulu parintiescu, silitu de impregiurâri, dupa cum spuuu gurele rele, — numai asié si-a potutu mantui vietii!

Câtu despre bârfele scrise in acestu nru, câ parti'a stanga a pactatu cu romanii, si s'a invoitu câ in cerculu Lapusiului Vasiliu Mustea sé fia jude proces. etc., pote câ e dreptu, si acésta o poteá pretinde romanii si parti'a liberale, cari cunoscundu si cu profunda mirare si mahnitiane semtiendu si audindu de faptele comise de câtra M. de una parte, éra de alt'a pre bas'a promisiunii facute romaniloru chiaru d'in partea comitelui supremu si a partiiei guvernamentale, cari pre langa darea cuventului de onore, a rezervatu cerculu Lapusiului pentru unu romanu, si d'in motivulu câ in acestu cercu, potemu dice curatu romanu seu, n'a fostu denumitu nice unu judecatoriu romanu, prin urmare ni competeá macaru unu jude proces., câ-ci ast'a ar' fi fostu egalitate si frâtiétate, carca vi place a o buciná atâtu de multu; prin urmare nu te mirá tare Dle, câ parti'a liberale n'a votatu pre favoritul D.tale, ba noi tare te compatimimu câ esti asié slabu de cunoscinti'a si memoria, câ-ci nice acum'a nu cunosci câ in partiuu liberale se afla barbati cu cunoscinti'a de lucruri si rara capacitate, plini de caracteru, ce li servesece spre onore! si câ atari ori candu potu contá pre increderea si spriginulu romaniloru onesti — audîu-ai!

Mai departe mistificatoriulu se caiesca a supr'a unui preotu, invetiatoriu, svabu si unu fostu diregatoriu, câ acesti-a aru fi atacatu stralucita persona si onore a lui Molnár chiaru in ajunulu alegeriloru, si câ totu acesti-a au fostu respinsi d'in partea inteligentiei romane Lapusiane, etc. Te întrebâmu Dle, câ dupa intieptiunea cea nalta, larga si mare a D.tale, acei-a ce au descoperitu abuserile de potestate oficiale, au comisu vre-o abatere séu crima prin ace'a? De au comisu, pasiesca celu vatamatu in contr'a-li pre calea legii, si onorea petata i-se va restituí, éra de au comisu abuseri si crime nu-i fia rusine de ele, cum nu i-au fostu rusine a le face. Câ inteligenti'a Lapusiului a votatu pre langa omulu D.tale, se pote, inse Dta sci bine pentru ce. Érá o ingratitudine d'in partea acestoru omeni, pre cari D.ta i batu-jocuresci cu numele „inteligenti'a cercului,“ a nu fi recunoscutori pentru bine-facerile de cari i-ati impartesitu cu ocaziunea restauratiunii. Dar' sé ne întorcemu la Nr. 12 alu disulu diurnalu.

Aici bietulu „Multi“ si-face de capu. Indruga atâte verdi nscate, parte câ mintiuni rejetsite d'in Nrii precedinti, parte mai adaugundu-le.

Odata se apuca de non fostu diregatoriu si i arunca tota respunsabilitatea abuseriloru pre capu, apoi éra de „Federat.“ si nedandu-i crediementu, néga adeverulu celoru scrise in Nr. 124 d'in a. tr., apoi éra marturisesce, câ dieu pre la Lapusiu suat furturi si jafuri, dara tote le aplanédia Molnár (fiesce dupa cum s'a scrisu in diurnale, in favorulu pung i sale, impartindu cu lotrii) Dupa ace'a se acatia de padurile Naseudului (precum se vede „Sokan“ are largi cunoscinti'e geografice) si ale Maramuresiului, câ-ci si ele sunt de vina, va sé dica: talpigle sunt vinovate câ facu pandi'a sparta! Ce logica! Dupa aceste câ unu smintitu se apuca de descrierea locuitoriloru de pre aici, i urmesee duri si prosti, vorbesce de cultura, de lips'a crescerei (ce insu-si nu o are), se acatia de vre-o 2—3 proprietari onesti, si li spune câ nu platescu simbr'a sierbitoriloru (D.sa platesce la ai sei), apoi éra i stau in cale unu popa si unu dascalu, cari au capetatu bani pentru articulu scrisu in „Federatiune“ (fiesce de la D.sa, dara pentru cei scrisi in „Gazeta“ sine va platí?); — vede pre aici misantropi si magiarofagi (sermanulu nu se cunosece), vede cu urechiele si aude cu ochii cum romanii straini (cari dupe D.sa sunt tota pricina scandaluriloru si a coruptiunii poporului) viriti in acestu cercu (D.sa nu-i viritu câ-ci tata-seu Adam l'a pusu pupu aici, are locu in ...) agitéza d'in scola, besetica si piatia in contr'a unguiriloru (misantropulu nu vede barn'a in ochiulu seu) etc., inchiaia, câ nu Molnár e cans'a coruptiunii d'in acestu cercu, ci romanii veniti. Vorba sé fia.

Noi, câ unii cari traimu si cunoscemu Lapusiuu si cerculu seu aproape de unu dieceni, spunem dlui „Sokan“, câ aru fi nimeritu mai bine candu tote aceste atribute si-le aru fi conservatu pentru sine, si pentru socii sei, de cum-va mai are. Acestu „Sokan“ ar' trebui sé scia, candu ar' avé cuoscinti'a curata, câ furturile, jafurile, etc., nu s'au inceputu cu venirea unoru romanu in cerculu acestu-a, cari nu s'au viritu precum aseredia „Sokan“, ci au venit chiamati spre asi implini misinnea de patrioti si misionari pentru propagarea culturei si latirea luminei intru poporulu — pre caro „Sokan“ si cei de colorea sa lu-au portatu orbecandu prin intunereculu nesciintiei, folosindu-se de elu câ de unu instrumentu orbu.

Asié dara chiamarea a adnsu pre unii romanu aici, si nu perfidi'a si intrigele comise in contr'a connationaliloru sei, precum s'au intemplantu acésta cu unu ore-cine care numai sub nume mascatu a potulu scapá de furia si resbunarea consanguiniloru sei, pribegindu prin tiéra.

Dreptu-aceea incliâmu aceste modeste reflexiuni, rezervandu-ni dreptuu de a mai poté scrie si vorbi d'in candu in candu incele ce se alingu de cultura poporului, si pote si de alte ilegality ce s'au comisu, si pote se voru mai comite, pre langa urmatoriulu adausu: câ, pâna candu Molnár va lungá câ jude proces. in acestu cercu, frâtiétate, egalitatea si dreptatea dorite de totu omulu bine-semfitoriu nu voru infloiri; pâna candu Molnár va fi jude proces. cultura poporului va stagná; pâna candu Molnár va fi jude procesuale, aprinderile, juramintele false, coruptiunea, immoralitatea, hotiele, uciderile, dar' mai alesu jafurile si saraturele nu voru incetá: si, in fine, pâna candu Molnár va fi jude proces. nici parti'a guvernamentale nu va triumfá, de cum-va nu se voru lasá nemesii a fi imbetati cu apa rece!

M a i m u l t i

D'in Alb'a-inferiora, in fauru 1872.

Tote au trecut prestu acestu comitatu mare, alegerile pentru comitetulu cottensu, constituirile comisiuniloru, alegerea officialiloru, dar' a reportá publiculu cetitoriu despre tote acestea pâna acum'a nu si-a luat ostelena nici unu romanu, nici una péna mai detersa d'in acestu comitatu, de-si ne bucurâmu de o cumuna frumoasa de inteligenti si barbati de specialitate. Acésta ar' fi fostu cu atâtu mai de lipsa, fiindu-câ alegerile officialiloru contensi intru adeveru a fostu spre batjocur'a a 180 mii romanu d'in 227 mii locuitori ai comitatulu intregu.

In 30. ianuaru s'a inceputu si in 3. fauru s'a finitu adunarea cottense, in care s'au alesu officialii cottensi, si anume vi-comitele si judii cercuali prin votisare, cei-a-lalti prin acclamatune. comitele supremu si-a rezervatu a denumi pre actuariu, scribisti si cancelistii pentru perceptoratu si la controla, apoi pre vre-o câti-va officiali onorari, pre sierbitori si pre supraveghiatoriulu arestantiloru.

Intre cei alesi romanu abie sunt 5, si a nume: Basiliu Duca, presiedinte orfan., Aronu Pieja sub-notariu, Petru Ioanette jude cercualu in cerculu Campeniloru, Georgiu Luca cancelistu si Franciscu Aronu drumariu salarisatu pre lini'a Zlatnei. Acesti-a si atâti-a sunt toti. Unu jude cercualu in 13 cercuri, mai tote enratu romane, cum e alu Rosiei, Vintiului-inferioru, Albei-Iulie, Ighiului, Singitiului, Zlatnei, Blasiului, Paucei. Rosieniloru li-a scosu ochii cu incarnatulu renegatu Samuilu Molnár, cunoscutu d'in Blasiu.

Nu me potu destulu mirá si nu pricepu de locu, ce pote fi caus'a de romanii asié de numerosi d'in acestu comitatu nu s'au convocatu prin inteligenti'aloru la una consultare seriosa, si nu s'a formatu una reuniune romana nationala, câ-ci asié nu numai câ ar' fi fostu mai dupa cuviintia respectati si considerati, ci ar' fi mantuitu celu pucinu caracterulu si onorca nationala, precum s'a facutu acésta in tote comitatele, numai in alu Albei-inferiore nu.

Speru câ câtu de curundu vomu ceti d'in foiele nostru romane nationale raporturi mai cetaitate si rectificârele necesarie despre organizarea acestui comitatu si tienut'a a 180 mii romanu batu-jocuriti.

U n u m a r g i n é u u.

Racs'a (Tierr'a-Oasiului), 17. fauru, 1872.

De la correspondintele d'in Tierr'a-Oasiului „unu nume fara nume“ in nr. 6. a. c. alu „Federatiunei“ éra a esitu unu articulu. câ combatere la parerea mea d'in nr. 130 a. tr. alu „Federat.“, care l'am primitu preste patru dile dupa tramiterea raportulu meu despre statulu scoleloru confessionale tractuale. Fiindu câ correspondintele nu a facutu destulu provocarei mele, câ sé arete cu documente fide-dome: câ de 10 anni incoce unde si ce am farutu in interressulu magiariloru; la care adunare séu conferintia magiara am fostu, si acolo ce am vorbitu si ce am lucratu in contr'a interresselor natiunei mele romane; la care institutu magiaru am datu ce-va ajutoriu; cu ce am patrocيناتu literatur'a magiara; intre cari preoti si frati districtuali am facutu discordia si cari preoti traiescu intr'adeveru in discordia unulu cu altulu, — ci spre aperarea sa se mai provoca la unele puncte ale articulu meu d'in nr. 118. a tr. alu „Fed.“, cari eu nu le-am negatu nici cu unu cuventu, ba am promissu, câ le voui ilustrá; nici n'a tramissu onor. Redact. reportulu seu documentatu, câ pentru vina mea scolele confessionale tractuale preste pubienu se voru dechiará de scole ale statulu, — ba in articulu seu nici amintire nu face despre ace'a; nici numele seu adeveratu sub articulu seu nu l'a subscrisu, ba in acestu-a inca incepe si la batu-jocuri, ce unu preotu nu i sunt ertate, si la darea sfaturiloru, pentru cari i multiamescu, inse nu l. potu urmá, pentru câ ce am facutu câ officialu si cá nationalistu nici candu voui negá, ci voui aretá motivele si causele, pentru cari le-am facutu, precum si interesele comune, cari m'au condusu; — dreptu-ace'a cunoscundu pre depliu d'in acestu articulu intentiunea correspondintei, — pentru câ sé-mi potu continuá aperarea fara ratecirea personelor (si a faptelor acestoru-a) cari trebuie sé le amintesc, rogu cu tota onorea, pre correspondintele câ sé-mi descopere numele seu celu adeveratu, pre cum si alu correspondintei d'in nr. 116. a. tr. care a descriu alegerea membriloru comitelului cottense intemplantu in Cameridian'a, si atunci indata me voui apucá de lucru, spre ce tote deliberatele consistoriale cu actele officiose parte le am strinsu d'in archivuulu protopopescu, parte mile-am cascigatu in copie autentice d. la diregatori'a sub-cercuala.

Alessandru Erdösi,
prof. rom. tractulu
Tierr'a-Oasiului.

Aradu, 17. fauru, 1871.

(Eccu correspondintiei d'in Bihar'ia, a paruta in nr. 8. alu „Fed.“) Cá unulu, care asmenea me tienu iubitoriu de dreptate — de-si pote Dta, iubitoriule de dreptate, nu me vei tiené de acelu-a — voiescu a-ti dá deslucirile referitorie la correspondintia D.tale amintita.

Unui-câ acelu-a, caro nu are vre-o intentiune séu scopu: mi sublimu, séu carui-a dóra nu i se clatina inaintea ochiloru descoperirea adeverulu, séudora nu este in curatu cu vre-unu lucru, jasi recomandá d'in anima curata, câ mai bine nici sé nu se apuce a scrie despre asié ce-va, despre ce si despre cine nu e informatu de ajunsu. Tocma de acestu morbu ai patimitu si D.Ta, iubitoriule de dreptate, — dupa cum ti place a te cinsti — candu te posesi sé despretiuesci persona amiciului meu Besanu; câ-ci te vei convinge, câ d'in celea ce le scriesti despre elu nici una jota nu este adveru.

Correspondintia-ti singura, dupa o percurgere fugitiva, se ivi a fi malitiosa, apoi pre langa expresiunile cele scrinite inca se mai adaugu personalitati, ma si suspitiuni false si nebasate a caroru diregere séu desmintire in câtu pentru persona inocinta a amiculu meu B. sub silitu prin câte-va s'te a me pronuncia inaintea st. pub. cetitoriu.

De locu la inceputulu correspondintiei, ti esprimasi o admiratiune rara, dicundu: „cetindu cu viza interesare cetulu alegerii de preotu d'in Giul'a, surprinsu vediu acolo recurinti mie bine cunoscuti: totu-odata cetii câ d'entre cei cunoscuti ai mei I. Besanu teol. abs. (?) a intrunitu maiortatea voturiloru; ce lucru ciudatu!“... chiaru ciudatu Dtu meu, mai alesu candu observa cine-va... vre-o porta noua.

Unde dicei, câ conditionile concursulu aru pretinde si testimoniu de maturitate, celu puciu asié sciu, câ de estu d'in urma nu se face amintire, ci numai despre 8. cl. gim. Fâ bine si cérea mai odata, apoi to vei convinge. Ce e dreptu, la publicarea primulu concursu pentru parochia Giul'a s'a facutu amintire si despre maturitate; inse acelu-a nefiindu legalu, s'a nimicitu si prin urmare s'a publicatu concursu nou, in care dara, dupa com. disei, numai despre 8. cl. se face amintire, in alu carui-a intielesu apoi a indresnitu si amiculu meu B. a recurge, si cu totu dreptulu, — câ-ci, vedi Dtu meu, conditioniloru acelu-a a coresponsu in destulu, câ-ci precum pre langa diligenti'a cea rara si eminenta si-a cascigatu calificatiune teologica; in tocm'a si calificatiunea de 8. cl. gim. o posiede câ ori si care, câ-ci

